

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Mahe(põllu)majanduse roll põllumajanduse ja kalanduse arengukavas ning uues ÜPP strateegiakavas

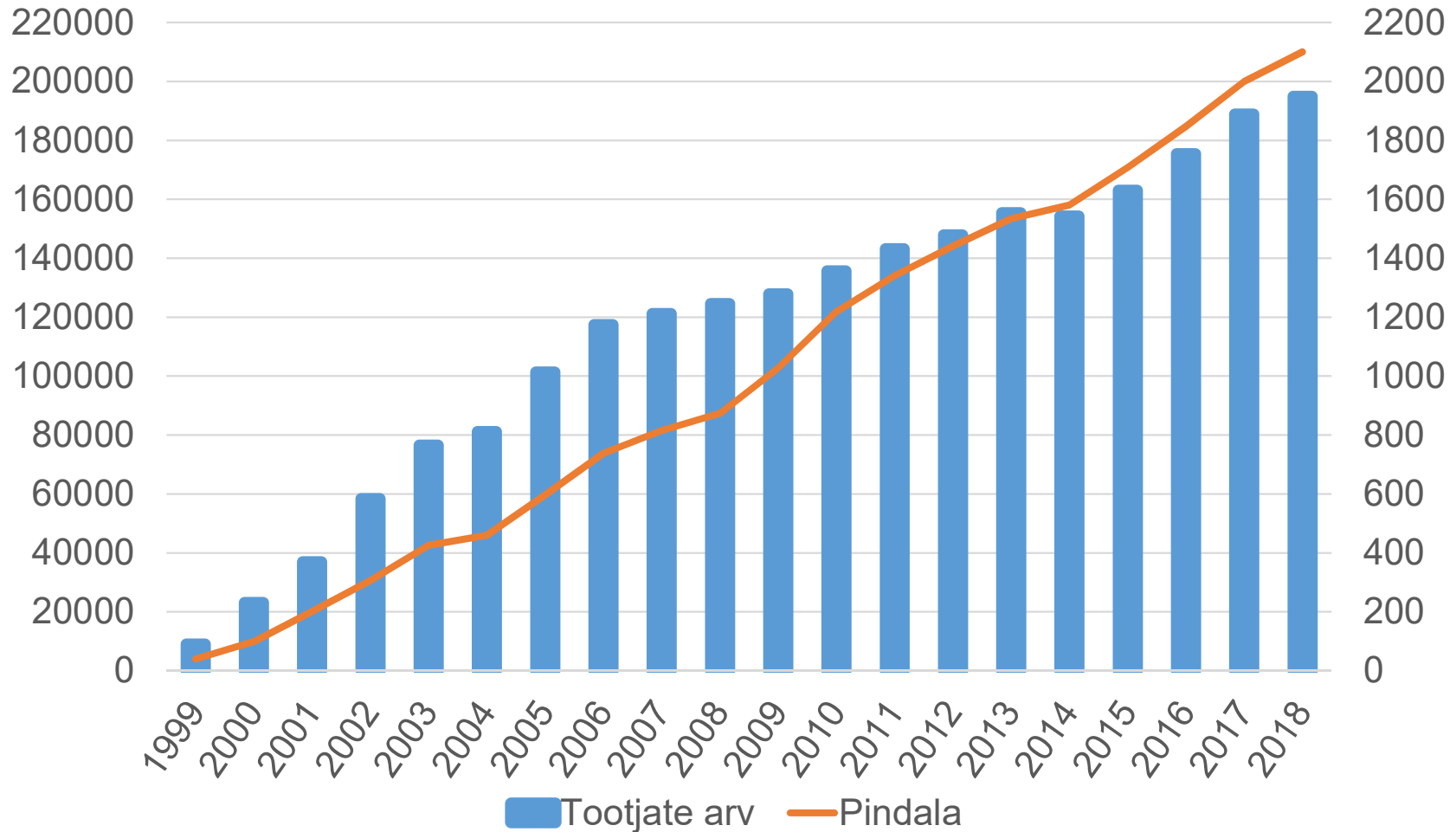
Sigmar Suu

Konverents „Maheturg 2019“

31.10.2019

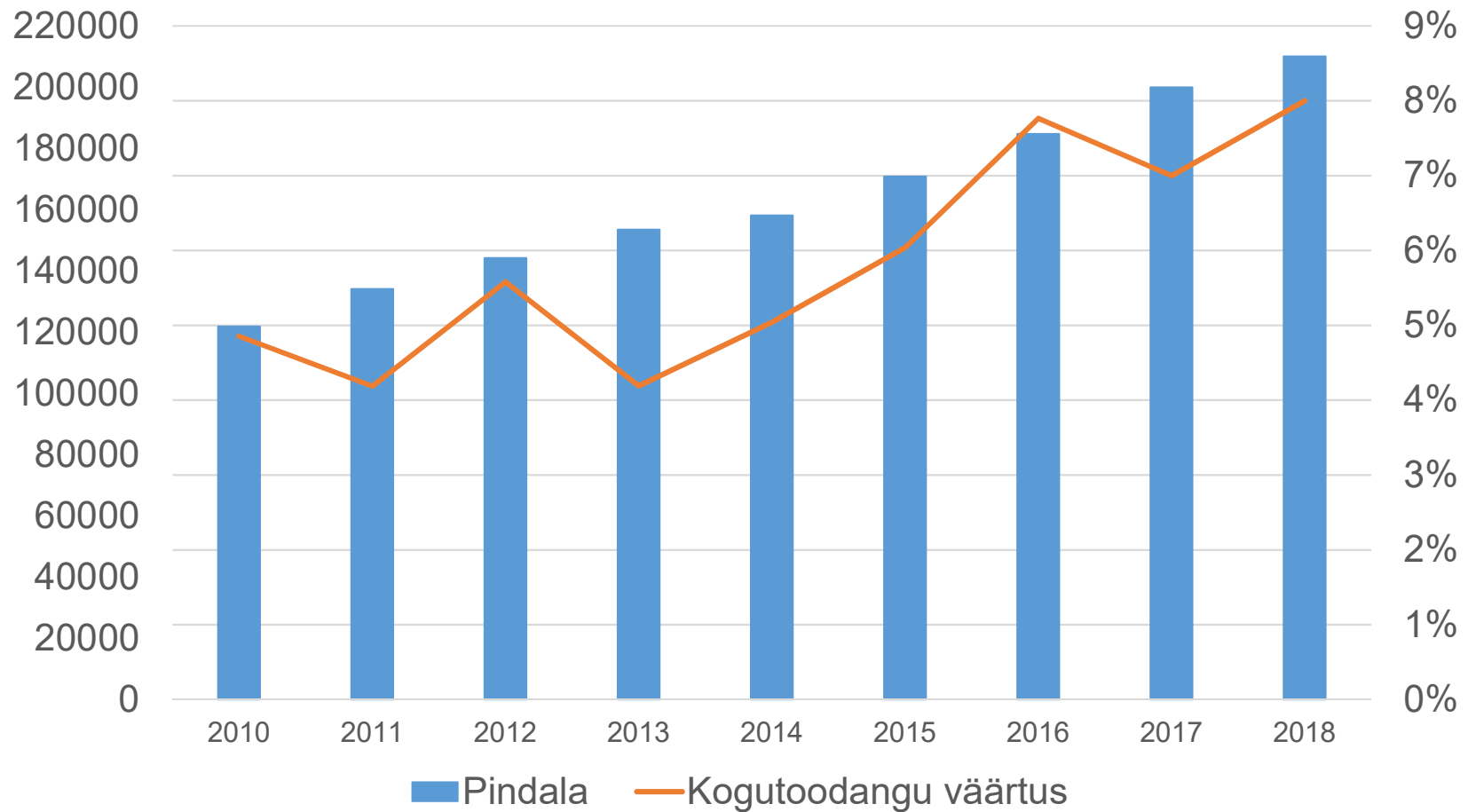
Mullaviljakus
Ressursid Elurikkus
Heaolu Mahesööt Hüved
Bioloogiline Ekspord Veekaitse
Säästev Mahetoit ÖkoTasakaal
Säilitav Järelevalve Kalad
Kompost Ettevõtja Teadus Taimed Külvikord
Kohanimine Kliima Bio Kvaliteet Teravili
Mahelogo
Usaldus Reeglid
Aineriing Import Tootajarendus
Õkomaär Loomad Looduslik
Mesilased
Keskkonnahoid
Ressursitõhus

Mahepõllumajandus Eestis

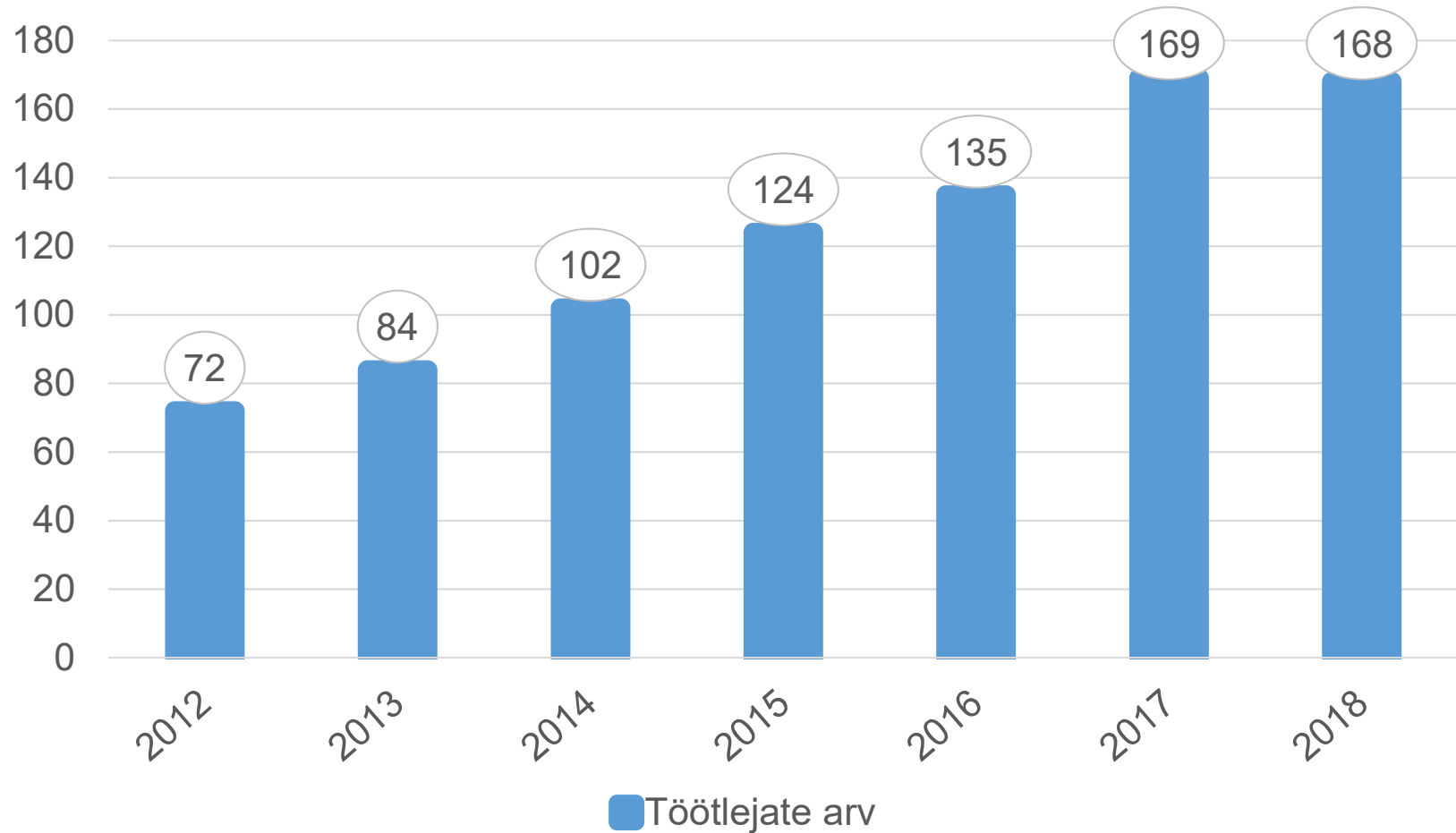

Allikas: Mahepõllumajanduse register

Mahepõllumajanduse kogutoodang

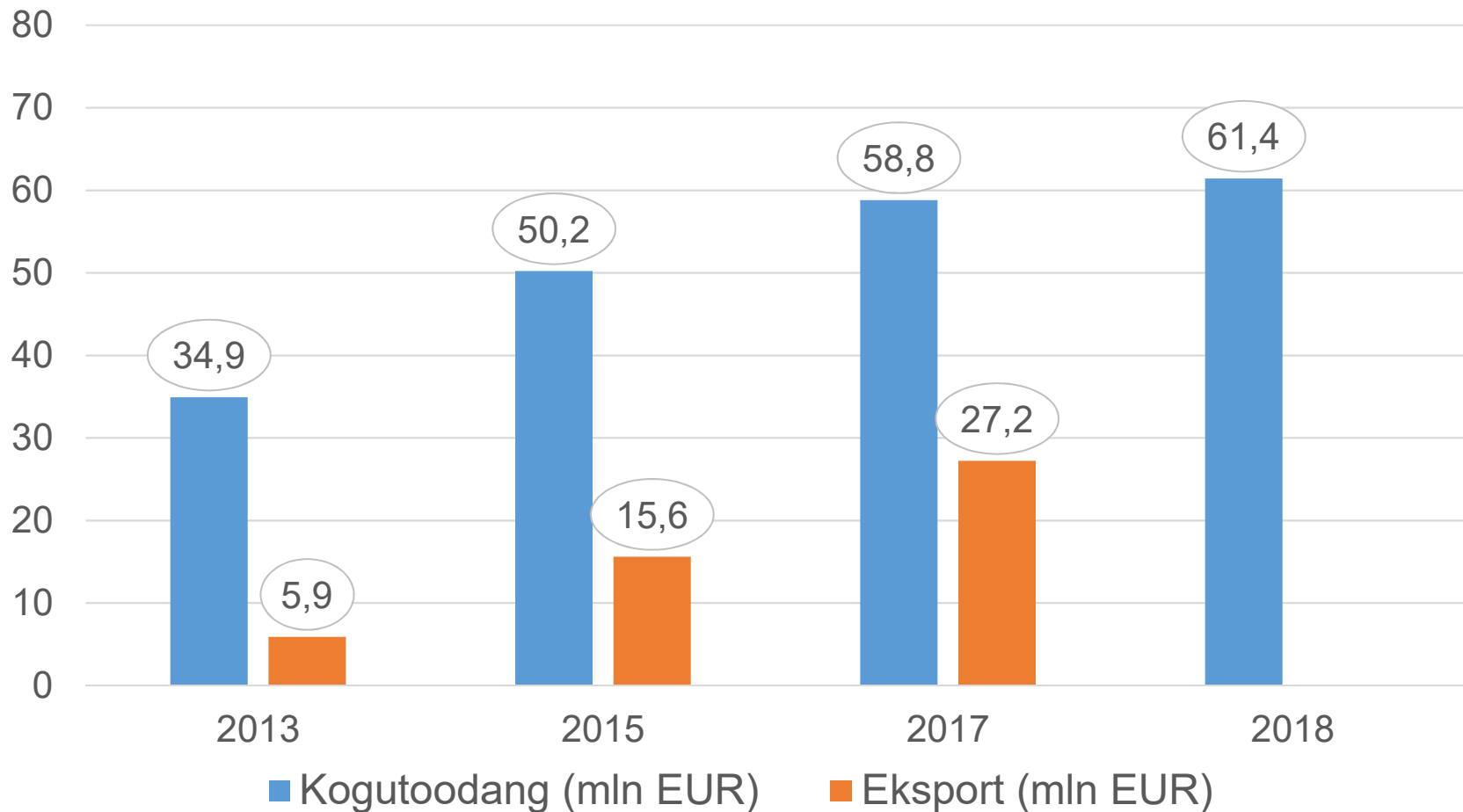

Maetöötlemine Eestis

Allikas: Mahepõllumajanduse register

Mahetoodete kogutoodang ja eksport

Allikas: kogutoodang (FADN), eksport 2013 (EMOR), 2015 ja 2017 (EKI)

Mahepõllumajanduse roll põllumajanduse ja kalanduse arengukavas

- **Parustab** põllumajandussaaduste tootmise, väärindamise ja turustamise arendamisse
- **Aitab täita eesmäärke:**
 - Eesti toiduainesektor on konkurentsivõimeline nii sise- kui ka välisturul
 - Eesti tarbijad eelistavad ja tarbivad Eestis toodetud toitu

Mahepõllumajanduse roll põllumajanduse ja kalanduse arengukavas

- **Möödik:** regulaarselt vähemalt kord nädalas mahetoitu tarvitavate inimeste osakaal
- **Sihttase:** aastaks 2030 on osakaal 20%

Mahtoetus uues ÜPP strateegiakavas

- ❖ **Erieesmärk 5** – edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade tõhusat majandamist nagu vesi, muld ja õhk

Sekkumine: mahepõllumajanduse toetamine

- ❖ **Erieesmärk 9** – parandada EL-i põllumajanduse reageerimist ühiskonna nõudlusele toidu ja tervise osas, sh säästval moel toodetud ohutu ja toitev toit, toidu raiskamine, loomade heaolu

Uue mahetoetuse meetme peamised otsustuskohad

- I ja/või II telg?
- Meetme lihtsustamine
- Ligipääs teistele keskkonnameetmetele ja loomade heaolu meetmele
- Mahetootmisele ülemineku soodustamine köögivilja- ja piimasektoris

Mahemajanduse tervikprogramm

2019. aasta prioriteetidid ja tegevused:

- Mahetoitlustamise edendamine (MEM)
- Mahemajanduse rakendamine KOVide tasandil (MEM)
- Mahetoodete eksporditurgude uuring (MEM)
- Mahe-ettevõtete ekspordiprojekt (MKM)
- Mahealade kaardi edasiarendus (KEM)

Mahetoitlustamine

Toitlustamise ökomärgil on 3 erinevat taset

- Mahetoitlustamisega tegeleb 26 ettevõtet
- Toitlustamise ökomärk on kasutusel 18 toitlustuskohas

Mahetoit lasteasutustes

- Maaeluministeeriumil ülesanne analüüsida ja teha ettepanekud lasteasutuste mahetoidu programmi maksumuse ja rakendamise kohta

Valitsuse 25.07.2019 otsus:

1. Analüüsida Eesti lasteasutustes mahetoidu ja Eestis toodetud toidu laiema kasutamise võimalikkust.
2. Selleks analüüsida võimalusi muudatuste tegemiseks riigihangete seaduses, et lihtsustada hankemenetlust.
3. Teha selleks valitsusele ettepanekud hiljemalt 3. juuniks 2020. a.

MAAELUMINISTEERIUM

Mahepõllumajanduse seaduse muudatus

Ettevõtte tunnustamine

- võimalus tunnustada väikeettevõtjate rühma
- väikeses koguses pakendamata mahetoodete turustajad vabastatakse tunnustatud olemise kohustusest, peavad teavitama Ühisametit

Tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamine

- Korduva rikkumise asemel võimalus ka esmakordse rikkumise korral tunnustamise otsus kehtetuks tunnistada, kui isik on rikkunud selliseid mahepõllumajanduse nõudeid, mis mõjutavad toote mahepõllumajanduslikku staatust
- Kui ettevõtte tunnustamise otsus on tõsise nõuete rikkumise tõttu kehtetuks tunnistatud, võib uue tunnustamise taotluse esitada ühe aasta möödudes otsuse kehtima hakkamisest arvates

Maheemne andmebaas ja teabesüsteemid

- Maheemne andmebaasi ja mahepõllumajandusliku või üleminekuaja taimse paljundusmaterjali, maheloomade ja mahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormide teabesüsteemide loomine.
- Võimalus turule viia heterogeenset paljundusmaterjali, mis on sordita taimne paljundusmaterjal, mis kuulub ühte botaanilise taksoni taimerühma ning mida iseloomustab suur geneetiline ja fenotüüpiline mitmekesisus

Riigilõivude muudatused

- Mahepõllumajanduslik tootmine - 62 eurot aastas,
 - lisaks iga hektari kohta 1,5 eurot,
 - taimede ja seente korjamiseks kasutatava mitteharitava ala hektari kohta 0,24 eurot,
 - kokku mitte üle 5000 euro
- Mahepõllumajandusliku toote ettevalmistamine – 120 eurot
- Import – 300 eurot

Kokkuvõtteks

- Mahetootmise edendamiseks vajalikud meetmed PÕKA-s ja ÜPP strateegiakavas
- Mahetoodete ekspordi edendamine
- Mahetoitlustamise edendamine
- Seaduse muutmise tarbija usalduse tagamiseks
- Tõhusa järelevalve tagamine

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!